

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Президента Науково-дослідного
інституту публічного права,
доктор юридичних наук, професор
Сергій КОРОЄД

_____ 2023 р.

ВИСНОВОК

Науково-дослідного інституту публічного права про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації начальника відділу освітніх комунікацій та публічного адміністрування Департаменту освіти Харківської міської ради Зайкіної Ганни Миколаївни «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право, інформаційне право»

Призначені рішенням Вченої ради Науково-дослідного інституту публічного права від 31 травня 2023 р. № 7 рецензенти, а саме:

– Овчарук Сергій Станіславович – завідувач відділу проблем публічного права, доктор юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;

– Гаруст Юрій Віталійович – заступник директора Інституту з наукової роботи, доктор юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;

– Шкарупа Костянтин Вікторович – провідний науковий співробітник відділу науково-правових експертиз та законопроектних робіт, доктор юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;

розглянувши докторську дисертацію начальника відділу освітніх комунікацій та публічного адміністрування Департаменту освіти Харківської міської ради Зайкіної Ганни Миколаївни «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики» (тема дисертації затверджена Вченою радою Науково-дослідного інституту публічного права від 30 червня 2023 р., протокол № 9), наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати докторської

дисертації, а також за результатами фахового семінару відділу проблем публічного права від 12 червня 2023 р., протокол № 8, **ухвалили:**

1. Дисертаційна робота Зайкіної Ганни Миколаївни, представлена на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики» є кваліфікаційною науковою працею на правах рукопису, виконаною здобувачем самостійно. За обсягом, актуальністю, рівнем наукової новизни, практичної та теоретичної цінності, ступенем обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації робота відповідає вимогам пп. 7–9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17 листопада 2021 року.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Авторкою зазначено, що Україна розташована в центрі Європи та має розвинену мережу транспорту, включаючи залізницю, дороги, водний транспорт та авіацію. Україна володіє важливим геополітичним положенням та була постійним транзитним коридором для вантажів, що йдуть між Європою та Азією. Війна в Україні безумовно негативно впливає на загальну економіку держави, однак в таких складних умовах наша країна активно працює над розвитком транспортних маршрутів та забезпеченням ефективної транзитної інфраструктури.

Залізничний транспорт є одним із основних засобів перевезення в Україні, і Укрзалізниця є однією з найбільших залізничних компаній в Європі. Залізничний транспорт є важливою складовою національної інфраструктури, яка забезпечує перевезення пасажирів та вантажів в усіх регіонах країни, що важливо з економічної, соціальної та стратегічної точки зору. Однак, управління залізничним транспортом в Україні стикається з численними викликами та проблемами, такими як неефективність, корупція, технічна застарілість та нестабільність системи тощо. Покращення управління залізничним транспортом в Україні тільки позитивно вплине на економіку, ефективність логістичних ланцюгів, сталий розвиток та конкурентоспроможність статусу України на міжнародному ринку.

Залізничний транспорт надає спеціальні пасажирські послуги, що дозволяє громадянам переміщуватися в межах країни та за її межами. Нині важливо забезпечити абсолютну доступність залізничного транспорту загального користування для всіх верств населення, адже це є не лише зручним способом для подорожей, а в складних умовах нинішнього життя українців є інструментом безпечної евакуації від військових дій. Залізничний транспорт, порівняно з автотранспортом, є менш екологічно навантаженим, що допомагає зменшити кількість дорожнього руху та викиди в атмосферу, сприяючи збереженню довкілля. Окрім того, залізниця сприяє розвитку регіональних господарств та відкриває можливості для розміщення підприємств у віддалених регіонах, забезпечуючи зв'язок між містами та селами, та сприяючи зближенню та обміну ресурсами.

Сучасні реформи транспортної галузі повинні мати на меті підвищення ефективності та конкурентоспроможності залізничного транспорту, забезпечення більш ефективного використання ресурсів, оптимізацію процесів, зменшення бюрократичних перешкод та покращення якості обслуговування пасажирів. Залізничний транспорт в Україні потребує модернізації, включаючи впровадження нових технологій та інновацій у керування рухом, безпеки та технічний стан інфраструктури. З урахуванням цих аспектів, дослідження адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні є важливим та актуальним завданням, яке може призвести до важливих змін у цій стратегічно важливій галузі національної інфраструктури.

Отже, *мета* дисертаційного дослідження полягає у тому, щоб на основі аналізу теорії та практики адміністративного права, норм національного та інтегрованого законодавства, практики діяльності суб'єктів управління, розкрити адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні та визначити напрямки побудови нової моделі управління залізничним транспортом загального користування в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Обрана тема дисертаційної роботи спрямована на виконання основних положень Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 р. № 12-21 та плану науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Дисертаційна робота узгоджується з положеннями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р.; Конвенції про міжнародні залізничні перевезення від 9 травня 1980 р., ратифікованої Законом України 05 червня 2003 р. № 943-IV; Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р; Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. № 695.

Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертаційна робота характеризується системним підходом до предмету дослідження. Робота складається зі вступу, п'яти розділів, які містять п'ятнадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Структура повністю відповідає цілям і завданням дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені автором. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується

також критичним аналізом наявних літературних джерел юридичного та методологічного спрямувань.

Характеризуючи ступінь обґрунтованості наукових положень необхідно вказати, що методологічною основою дисертаційного дослідження виступають загальнонаукові та спеціально-юридичні методи наукового пізнання, використання яких дозволило здобувачу повністю реалізувати мету роботи та розв'язати поставлені завдання, отримавши науково-обґрунтовані висновки.

Діалектичний підхід дозволив всебічно проаналізувати процеси, які впливають на розвиток і функціонування сфери управління залізничним транспортом загального користування шляхом застосування матеріалістичної та ідеалістичної діалектики (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3, 1.5). *Синергетичний* підхід дав можливість сформулювати інноваційний, багатоаспектний погляд на досліджувану систему управління залізничним транспортом в Україні (підрозділ 1.2, розділи 4, 5). *Системний* підхід дослідження передбачив аналіз та розгляд залізничного транспорту як складної системи, що має внутрішню структуру взаємодіючих інтегрованих компонентів (підрозділ 1.3, розділи 2, 3). Завдяки *комунікативному* підходу було сформовано уявлення про управління як форми взаємодії всередині транспортної інфраструктури (підрозділ 1.2, розділ 3).

Логічний метод дав можливість сформулювати нові поняття та застосувати закони логіки до досліджуваного управління залізничним транспортом загального користування (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 4.1). Методи *дедукції* та *індукції* використовувалися задля формування нових якісних особливостей управління залізничним транспортом загального користування (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3). Загальнонаукові методи *аналізу* та *синтезу* застосовувалися щодо збору, обробки та інтерпретації стану системи управління та розробки ефективних стратегій для її подальшого розвитку (підрозділ 1.4, розділи 2, 3, 4, 5). *Системно-структурний* метод був спрямований на аналіз та вдосконалення управління залізничним транспортом загального користування в Україні як складної системи (підрозділ 1.3, розділи 2, 3, 4). *Функціональний* метод дозволив вивчити, оцінити та оптимізувати функції суб'єктів управління транспортної системи (підрозділ 1.3, розділи 2, 3, 4).

Формально-юридичний підхід використано щодо вивчення та аналізу нормативно-правового масиву забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні (підрозділ 1.4, розділи 2, 3, 4, 5). *Інструментально-правовий* метод дозволив здійснити характеристику адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування (розділ 3). *Порівняльно-правовий* метод застосовано щодо розкриття та аналізу міжнародних стандартів і практик здійснення управління залізничним транспортом загального користування (підрозділ 5.1). Метод теоретико-правового прогнозування дозволив сформулювати пріоритетні напрямки побудови нової моделі управління залізничним транспортом загального користування в Україні (підрозділ 5.2). *Соціолого-правовий* метод використано при проведенні авторського соціологічного

опитування у сфері використання залізничного транспорту загального користування в Україні (додаток Б до дисертації).

Емпіричну базу дисертації становлять узагальнення практики та звіти діяльності Укрзалізниці, дані з Єдиного державного реєстру судових рішень, офіційні інтегровані звіти міжнародних організацій у сфері функціонування залізничного транспорту загального користування в Україні.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є сучасним комплексним дослідженням адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні, у якому сформовано питання теорії та практики щодо розвитку транспортної галузі України з позиції адміністративного права. Основними з них є такі:

у перше:

– розкрито залізничний транспорт загального користування України, як об'єкт адміністративно-правового регулювання, що є складним адміністративно-правовим механізмом управління, що використовується для формалізації та реалізації державної транспортної політики, та включає в себе комплекс адміністративно-правових інструментів та напрямків діяльності, що формують та впливають на відповідні публічно-правові та суспільні відносини з метою забезпечення сталого розвитку суспільства, враховуючи екологічні, економічні, соціальні та інші потреби новітнього покоління;

– залежно від характеру мети, виділено декілька підвидів управління залізничним транспортом загального користування в Україні: 1) стратегічне управління (орієнтоване на досягнення довгострокових цілей транспортної галузі, таких як економічний розвиток держави, конкурентоспроможність, збільшення прибутку тощо); 2) тактичне управління (досягнення середньострокових цілей, таких як ефективне використання транспортних ресурсів, оптимізація виробничих процесів, збільшення продуктивності тощо); 3) операційне управління (орієнтоване на досягнення короткострокових цілей, таких як планування та контроль за денним розкладом роботи залізниць, управління запасами поїздів, зниження витрат тощо); 4) інноваційне управління (розвиток та впровадження новітніх технологій та ефективних практик, цифровізації транспортної галузі тощо); 5) людське управління (досягнення цілей організації шляхом ефективного управління суб'єктів забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні, підвищення кваліфікації працівників транспортної галузі тощо); 6) екологічне управління (зменшення атмосферних викидів, мінімізація звукового впливу, тощо); 7) безпекове управління (гарантування безпекових стандартів та норм, покращення умов, захист пасажирів залізничного транспорту тощо);

– сформовано особливість використання синергетичного підходу в дослідженні управління залізничним транспортом загального користування в Україні, як інноваційного, багатоаспектного погляду на досліджувану систему управління залізничним транспортом, у якій ключовим фактором є

самоорганізація та здатність самостійного структурування, в стані стабільності або нерівноваги, що проявляє нелінійний характер системи управління на зміну умов та впливу зовнішніх факторів (наприклад, війни) задля належної оптимізації, розвитку та функціонування складної системи управління залізничною інфраструктурою в Україні;

– виділено специфіку корпоративних повноважень Кабінету Міністрів України як вищого органу акціонерного товариства «Українська залізниця», що полягає у формуванні внутрішньої стратегії діяльності Укрзалізниці, визначенні статутних змін щодо внутрішньо-господарського управління акціями та статутним капіталом, контролі та координації системи внутрішнього управління, виконанні інших централізованих завдань корпоративного управління;

удосконалено:

– термінологічне розуміння змісту функції держави щодо управління залізничним транспортом загального користування в Україні як напрямку державно-регуляторного впливу, що полягає у забезпеченні врегульованого, ефективного, та безпечного функціонування залізничної інфраструктури та послуг, які надаються відповідно до потреб населення та промислових підприємств, що трансформується у адміністративно-правовий механізм управління, у якому держава виступає основним регулятором, забезпечуючи дотримання законодавства, стандартів безпеки та якості, контролюючи роботу підприємств та здійснюючи інші необхідні заходи для забезпечення стабільності та розвитку транспортної галузі;

– поділ підзаконних актів як складової нормативно-правового масиву забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні за внутрішніми напрямками управління залізничним транспортом загального користування в Україні, серед яких виділено акти щодо стратегічного розвитку залізничної інфраструктури, забезпечення безпеки залізничного транспорту, дотримання екологічних стандартів при використанні залізничного транспорту та підтримки якості надання транспортних послуг тощо.

– наукове розуміння адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні як системи адміністративно-правових, організаційних та фінансово-регуляторних інструментів, що використовуються суб'єктами забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні для визначення обсягів, напрямків та структури функціонування залізничного транспорту загального користування, забезпечення виконання правових норм та регулятивних вимог у транспортній інфраструктурі, формування стабільної та ефективної фінансово-господарської діяльності залізничних підприємств, що забезпечує суспільні потреби;

– поняття правового статусу Міністерства інфраструктури України у сфері управління залізничним транспортом загального користування як правового становища суб'єкта формування та реалізації державної транспортної політики, що визначається комплексом функціональних

завдань, прав та обов'язків щодо забезпечення ефективного та безпечного функціонування залізничного транспорту загального користування в Україні, здійснення нормативно-правового регулювання, контролю за дотриманням законодавства та реалізацією державної політики у цій сфері, та розвитку міжнародного співробітництва у сфері управління залізничним транспортом загального користування;

– сутність контролю щодо управління залізничним транспортом загального користування в Україні у реалізації комплексної системи впливово-регулятивних заходів щодо контролю та перевірки дотримання норм та стандартів (адміністративних, фінансових, екологічних тощо), оцінки ефективності управління, забезпечення транспарентності та відповідності, загального захисту публічних інтересів та забезпечення розвитку залізничної галузі;

– правове регулювання управління залізничним транспортом загального користування в Україні із врахуванням євроінтеграційних процесів в напрямку стратегічного вдосконалення управління, формування комплексного закону про залізницю, забезпечення прав пасажирів, модернізації технічної бази залізничного транспорту, залучення громадськості та стейкхолдерів, формування та реалізації програм попередження порушень у залізничному транспорті, підвищення рівня надання залізничних транспортних послуг, розширення міжнародної співпраці;

отримали подальшого розвитку:

– положення щодо класифікації методів управління залізничним транспортом загального користування в Україні: 1) за змістом адміністративного впливу (адміністративний примус, контроль, моніторинг, планування, електронне врядування, аналіз тощо); 2) за обсягом застосування (комплексні методи управління, які передбачають використання кількох методів управління залізничним транспортом одночасно; спеціалізовані методи управління, які передбачають застосування лише одного або декількох методів управління залізничним транспортом); 3) за напрямком застосування (адміністративні, економічні, організаційні); 4) за строком планування (довгострокове, поточне або короткострокове планування);

– теоретичні положення щодо змісту правового статусу наглядової ради акціонерного товариства «Українська залізниця» як правового становища внутрішньо-функціонального органу товариства, що є суб'єктом внутрішнього управління товариства, на який покладено функцію внутрішнього контролю діяльності товариства та забезпечення діяльності управління товариства, шляхом впровадження та реалізації корпоративної стратегії, спрямованої на розвиток акціонерного товариства;

– положення щодо виявлення особливості ліцензування, як однієї з адміністративних процедур забезпечення управління залізничним транспортом загального користування, що обумовлена унікальним правовим становищем Укрзалізниці як державного суб'єкта господарського права, та створює складну та відмінну процедуру ліцензування, з вимогами

дотримання додаткових контрольних заходів та стандартів, задля гарантування державної таємниці та національної безпеки;

– наукові положення стосовно основних завдань контрольної діяльності у сфері управління залізничним транспортом загального користування в Україні як напрямків, які реалізують контроль та гарантують відповідність діяльності суб'єктів управління залізничним транспортом загального користування та суб'єктів господарювання вимогам законодавства у сфері залізничного транспорту, належність стану безпеки руху поїздів, відсутність порушень вимог законодавства у сфері залізничного транспорту;

– положення стосовно міжнародного співробітництва у сфері управління залізничним транспортом загального користування, що дозволяє обмінюватися досвідом, розроблювати більш ефективні системи стандартів, реалізовувати спільні проекти та взаємодіями для розвитку національних систем управління залізничним транспортом, та існує двох видів: 1) глобальне (участь у міжнародних організаціях та союзах; 2) двостороннє (внутрішньо між урядами держав).

Особистий внесок здобувача. Дисертація підготовлена її авторкою самостійно. В наукових працях, опублікованих у співавторстві, є значний внесок здобувачки. Зокрема, у роботах: Zaikina Hanna, Ripenko Artem, Demenko Oleksandr, Vitaliy Oksin, Bilyk Vadym. Concept and essence of public railway transport of Ukraine as the object of financial and legal relations – авторкою розкрито поняття та визначено сутність залізничного транспорту загального користування України як об'єкта фінансово-правових відносин; Zaikina Hanna, Saranov Serhii, Demenko Oleksandr, Vitaliy Oksin, Bilyk Vadym. Legal nature of the tasks and functions of the financial control of railway transport of Ukraine - авторкою здійснено аналіз правової природи завдань та функцій фінансового контролю залізничного транспорту України; Zaikina Hanna, Nilitin Volodymyr, Demenko Oleksandr, Vitaliy Oksin, Bilyk Vadym. Financial control as a kind of state control over the activities of public railway transport - авторкою досліджено окремі аспекти фінансового контролю як виду державного контролю за діяльністю залізничного транспорту загального користування.

Наукові ідеї та розробки, що належать співавторам, у дисертаційному дослідженні не використовувалися. Наукові результати та висновки, які виносилися на захист кандидатської дисертації, повторно на захист не виносяться.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що вони мають як теоретичну, так і прикладну цінність, використовуються та можуть бути широко застосовані у:

– *науково-дослідній роботі* – наукові висновки можуть бути використані для формування теорії управління залізничним транспортом загального користування в Україні (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *законотворчій сфері* – напрацювання можуть бути удосконалення правового регулювання управління залізничним транспортом загального користування в Україні із врахуванням євроінтеграційних процесів;

– *освітньому процесі* – під час підготовки та проведення лекцій, навчальних семінарських та практичних занять для здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін «Адміністративне право» та «Актуальні проблеми адміністративного права» (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ).

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднено та обговорено на десяти міжнародних науково-практичних конференціях: Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення (м. Київ, 12–13 серпня 2020 р.), Науково-практичні засади розвитку наукової думки на сучасному етапі державотворення (м. Київ, 22–23 вересня 2021 р.), Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі (м. Київ, 14–15 червня 2022 р.), Актуальні проблеми взаємодії правової науки та практики її застосування (м. Київ, 16–17 березня 2022 р.), Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи України (м. Київ, 19–20 жовтня 2022 р.), Актуальні проблеми імплементації наукових досягнень у практичну діяльність (м. Київ, 19–20 січня 2022 р.), Взаємодія публічного та приватного права: сучасні проблеми та виклики (м. Київ, 21–22 лютого 2022 р.), Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення (м. Київ, 13–14 березня 2023 р.), Науково-практичні засади розвитку юридичної науки на сучасному етапі державотворення (м. Київ, 15–16 лютого 2023 р.), Інноваційні підходи до реформування сучасного законодавства (м. Київ, 20–21 квітня 2023 р.).

2. Дисертаційна робота Зайкіної Г.М. містить особисто отримані здобувачем науково обґрунтовані результати, а кількість та якість наукових праць опублікованих за її матеріалами відповідають Наказу МОН України № 1220 від 23 вересня 2019 року «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук». За матеріалами дисертації опубліковано 32 наукові роботи, а саме: 17 робіт – у періодичних наукових фахових виданнях України, 5 – у наукових періодичних виданнях інших держав, серед яких 3 – у зарубіжних наукових журналах, що індексуються міжнародною наукометричною базою або Web of science, а також 10 тез доповідей на наукових конференціях різного рівня.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ *Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:*

Статті у періодичних наукових фахових виданнях України:

1. Зайкіна Г. М. Концептуальні завдання Укрзалізниці з позиції адміністративного права. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. Випуск 5. Том 3. С. 131–135.
2. Зайкіна Г. М. Правовий аналіз нормативних засад щодо утворення та функціонування Укрзалізниці. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Випуск 6. С. 122–127.
3. Зайкіна Г. М. Правовий статус ревізійної комісії акціонерного товариства «Українська залізниця». *Юридична наука*. 2019. №5. Том 2. С. 101–106.
4. Зайкіна Г. М. Поняття та сутність залізничного транспорту загального користування України як об'єкта фінансово-правових відносин. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 1. С. 96–103.
5. Зайкіна Г. М. Нормативно-правове регулювання здійснення фінансового контролю за утворення та функціонування залізничного транспорту загального користування. *Правова позиція*. 2023. № 1(38). С. 17–20.
6. Зайкіна Г. М. Особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування. *Juris Europensis Scientia*. 2023. № 1. С. 81–83.
7. Зайкіна Г. М. Зміст та сутність управління залізничним транспортом загального користування в Україні як функції держави. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. № 2. С.75–78
8. Зайкіна Г. М. Мета та завдання управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Актуальні проблеми держави і права*. 2023. № 98. С. 10–14.
9. Зайкіна Г. М. Поняття адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Юридичний вісник*. 2023. № 1. С. 118–123.
10. Зайкіна Г. М. Форми забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки*. 2023. № 13. С. 35–38.
11. Зайкіна Г. М. Сутність методів управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 363–365.
12. Зайкіна Г. М. Адміністративні процедури забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Право і суспільство*. 2023. № 3. С. 179–183
13. Зайкіна Г. М. Правова характеристика системи суб'єктів управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Київський часопис права*. 2023. № 2. С.149–152.
14. Зайкіна Г. М. Нормативно-правовий масив забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Правові новели*. 2023. № 20. 39–44.

15. Зайкіна Г. М. Правовий статус Міністерства інфраструктури України у сфері управління залізничним транспортом загального користування. *Право та державне управління*. 2023. № 2. 46–49.

16. Зайкіна Г. М. Роль та аспекти міжнародного співробітництва у сфері управління залізничним транспортом загального користування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2023. № 62. С.25–27.

17. Зайкіна Г. М. Основні елементи адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. С. 217–219.

Статті в наукових періодичних виданнях інших держав:

18. Зайкіна Г. М. Правовий статус Кабінету Міністрів України як вищого органу акціонерного товариства «Українська залізниця». *KELM*. 2022. № 3. С. 29–33. (Республіка Польща)

19. Зайкіна Г. М. Правовий статус наглядової ради акціонерного товариства «Українська залізниця». *KELM*. 2023. № 2(54). С. 127–130. (Республіка Польща)

20. Zaikina Hanna, Ripenko Artem, Demenko Oleksandr, Vitaliy Oksin, Bilyk Vadym (2023). Concept and essence of public railway transport of Ukraine as the object of financial and legal relations. *Amazonia Investiga*, Vol. 12. № 62. PP. 205–212.

21. Zaikina Hanna, Saranov Serhii, Demenko Oleksandr, Vitaliy Oksin, Bilyk Vadym (2023). Legal nature of the tasks and functions of the financial control of railway transport of Ukraine. *Amazonia Investiga*, Vol. 12. № 64. PP. 263–268.

22. Zaikina Hanna, Nilitin Volodymyr, Demenko Oleksandr, Vitaliy Oksin, Bilyk Vadym (2023). Financial control as a kind of state control over the activities of public railway transport. *Cuestiones Politicas*. Vol. 41. №78. PP. 808-819

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

23. Зайкіна Г. М. Актуальні підходи до визначення поняття механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12–13 серпня 2020 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2020. С. 112–114.

24. Зайкіна Г. М. Новітня сутність адміністративних процедур забезпечення управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Науково-практичні засади розвитку наукової думки на сучасному етапі державотворення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22–23 вересня 2021 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2021. С. 122–124.

25. Зайкіна Г. М. Сучасна правова характеристика системи суб'єктів управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі:*

матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 14–15 червня 2022 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 51–53.

26. Зайкіна Г. М. Актуальні питання до визначення правового статусу міністерства інфраструктури України у сфері управління залізничним транспортом загального користування. *Актуальні проблеми взаємодії правової науки та практики її застосування*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16–17 березня 2022 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 33–37.

27. Зайкіна Г. М. Правові аспекти міжнародного співробітництва у сфері управління залізничним транспортом загального користування. *Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи України*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19–20 жовтня 2022 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 84–87.

28. Зайкіна Г. М. Сучасне поняття елементів адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні. *Актуальні проблеми імплементації наукових досягнень у практичну діяльність*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19–20 січня 2022 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 76–79.

29. Зайкіна Г. М. Новітні підходи до визначення правового статусу кабінету міністрів України як вищого органу акціонерного товариства «українська залізниця». *Взаємодія публічного та приватного права: сучасні проблеми та виклики*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21–22 лютого 2022 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 39–41.

30. Зайкіна Г. М. Модерне тлумачення правового статусу наглядової ради акціонерного товариства «українська залізниця». *Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 13–14 березня 2023 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2023. С. 31–33.

31. Зайкіна Г. М. Новітня правова природа завдань та функцій фінансового контролю залізничного транспорту України. *Науково-практичні засади розвитку юридичної науки на сучасному етапі державотворення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 лютого 2023 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2023. С. 17–20.

32. Зайкіна Г. М. Новітні особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування. *Інноваційні підходи до реформування сучасного законодавства*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20–21 квітня 2023 р.). Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2023. С. 44–46.

3. Дисертаційна робота Зайкіної Ганни Миколаївни «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики», відповідає паспорту спеціальності 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право, інформаційне право».

4. Дисертаційне дослідження Зайкіної Ганни Миколаївни «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики» є завершеним науковим дослідженням, яке вирішує важливу наукову проблему щодо змісту та особливостей адміністративно-правового механізму управління залізничним транспортом загального користування в Україні.

Одержані авторкою науково обґрунтовані результати вирішують важливі для адміністративно-правової науки завдання, мають практичну та теоретичну цінність. Робота визначає, доповнює та уточнює низку положень теоретичного, правового та практичного характеру, є своєчасною й корисною науковою працею.

Дисертація містить наукові положення та нові науково обґрунтовані результати на основі одержаних особисто здобувачем достовірних висновків, що синтезують накопичену у змісті інформацію відповідно до сформульованих у вступі загальної мети і конкретних завдань. Дисертаційне дослідження характеризується єдністю змісту, свідчить про особистий внесок здобувача в адміністративно-правову науку щодо розв'язання важливої теоретичної та ряду прикладних проблем.

Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Рекомендація дисертації до захисту. Дисертація є логічно завершеним самостійним дослідженням актуальної наукової проблеми, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі науки адміністративного права. Вона відповідає вимогам п. п. 7–9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

У результаті попередньої експертизи дисертації Зайкіної Г.М. і повноти публікації основних наукових результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Зайкіної Г.М. «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів

дисертація Зайкіної Г.М. відповідає спеціальності 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право, інформаційне право» та вимогам п. п. 7–9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

3. Рекомендувати дисертацію Зайкіної Г.М. «Адміністративно-правовий механізм управління залізничним транспортом загального користування в Україні: питання теорії і практики» до подання на спеціалізовану вчену раду за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право, інформаційне право».

Рецензент:

завідувач відділу проблем публічного права

Науково-дослідного інституту

публічного права

доктор юридичних наук, професор

С.С. Овчарук

Рецензент:

заступник директора

Інституту з наукової роботи,

доктор юридичних наук, професор

Ю.В. Гаруст

Рецензент:

провідний науковий співробітник

відділу науково-правових експертиз

та законопроектних робіт

Науково-дослідного інституту

публічного права,

доктор юридичних наук, старший дослідник

К.В. Шкарупа